

PETROSÉNY és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és VEGYES TARTALMU HETILAP. — MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A lap előfizetési ára:

Egy negyedévre	1 frt	Egészévre	4 frt
Fél évre	2 „	Egyes szám ára	10 kr

Felelős szerkesztő:

ZÁDORY KÁROLY.

Laptulajdonos:

FIGULI ANTAL.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Petrosény és Vidéke” szerkesztőségéhez; az előfizetések pedig a kiadóhivatalhoz czimzendők. — Hirdetések, valamint nyilvtéri közlemények mérsékelt áron számíttatnak.

A tisztességtelen verseny ellen.

Említést tettünk már a tisztességtelen versenynek az ipari s kereskedelmi foglalkozás minden ágára kiható káros voltáról. Az ügy fontosságához mért tárgyilagossággal vitatta ezen kérdést az egész ország sajtója s közvéleménye. Legutóbb a kereskedelemügyi miniszter felhívása alapján az „Országos Iparegyesület” végrehajtó bizottsága tanácskozott a fölött, hogy a miniszternek a tisztességtelen verseny törvényhozás útján való korlátozása felől, mily véleményt adjon.

Értesüléseinkből azt a benyomást nyertük, hogy a bizottság eléggé jól ismeri a bajt s annak mértéktelenül hátrányos következményeit; eléggé helyes alapon vizsgálta meg a tárgyalat kérdés kútforrásait s éppen ezért meglepő — az a lapidáris javaslat és határozat, mely szerint az „Országos Iparegyesület” végrehajtóbizottsága ez idő-

szerint külön törvény megalkotását szükségesnek nem találja; — hanem megelégszik azzal, hogy meglévő törvényeink korlátain belül érvényesíthető biztosítékoknak a törvényeket alkalmazó hatóságok nagyobb fogamatot szerezzenek.

Ha ezen dolgot, jelentősége szerint a kellő előrelátással mérlegeljük, lehetetlen elzárkoznunk azon vélemény elől, hogy az iparegyesület — érdekeltségi körének hátrányára — nem korrektül járt el. midőn a kedvező alkalom elszalasztásával, elodázza a tisztességtelen verseny halálos ítéletének szankcionálását. Nem csak nálunk, de ugyancsak a világ minden civilizált államában, bő aratást tart a tisztességtelen verseny, mely ellen külön törvénnyel egyedül Németország védekezik. Ebben azonban még nincsen megadva a megnyugtató arra nézve, hogy nekünk sem kell radikálisabb módszerrel fellépünk azon visszaélés ellen, mely megöli a tisztességes ipart és kereskedelmet, másfelől meg hitelünket is teljesen lerontani máris alkalmas.

Ha egészséges ipar és kereskedelmi, szóval közforgalmi életet akarunk teremteni és fentartani; — a legmesszebbmenő, legerélyesebb rendszabályok életbeléptetését kérjük és követeljük.

Minden tényező, czél tudatosan közelethathat a saját működési körében. A mi ipartestületünk legjobban kell hogy ismerje az imminens veszély itt érezhető következményeit; joga és kötelessége tehát, hogy azokat megfelelő módon és alakban a magas kormány tudomására juttassa. Az észszerűség parancsolja, hogy mindent a maga helyén és idején tegyünk, még pedig czélravezető uton és módon.

Az érdekeltek többször felszólaltak lapunkban is a tisztességtelen verseny ellen. Készséggel adtunk helyt a közérdekű felszólalásnak s most, midőn ez a fontos kérdés aktuális; kötelességünk állást foglalni iparosaink s kereskedőink s általán az egész vidék közönségének szem elől nem téveszthető érdekében s nyíltan kijelentjük

PETROSÉNY és VIDEKE TÁRCZÁJA.

Nézd a kéklő bérce felett . . .

Irta: Horváth Vilma.

Nézd a kéklő bérce felett,
Nézd a felleget,
Mint öleli lágyan át
A kopár hegyet —
És a patak édesen
Mossa lábait,
Sírva-sírják habjai
Örök vágyait.
De a komor bérceztető
Hidegen marad.
Szirtkebléből részvevő
Viszhang nem fakad.
Bár a felhő rásírja,
Minden könyeit
És rászórja a patak,
Minden gyöngyeit:
Megnem indul kőszíve

Ennyi bú felett —

Fájdalmában a felhő

Szíve megreped.

Felsőhajt a kis patak,

Tükre elborúl

És fájdalma növe-nő,

Csapkod szilajul.

Nézd a kéklő bérce felett,

Nézd a felleget!

Igy övedzi lelke is

Szükla szívedet;

Érzeményem majd szelíd,

Mint a kis patak;

Majd viharos felhőként

Szór villámokat;

De szerelmem, bánatom

Mind hiába nő,

Komorán néz rám szíved,

Mint a bérceztető.

Ároniádák.

Jelentem alássan, berukkoltam.

Hosszas hallgatásom, rajtam kívül eső okoknak tulajdonítható, de mert a közökhajtás úgy parancsolja, hát legyen meg az ő szent akarata.

Ime, itt vagyok.

Nem tagadom, annyira meggyülemlett benem a sok eszme, hogy szinte explodálok.

Az explodálásról jut eszembe, hogy a héten egy kőborló üstökös, majd nem felrobbantotta a mi vén földünket. De én nem engedtem. Felmentem a Páring legmagasabb csúcsára, teljes felszereléssel s a mint az iszonyu égitest észrevett, azonnal irányt változtatott s percenkint huszonöt millió mértföldet haladva, futólépésben elretírt.

Ilyen a rendőri tekintély. Merje csak valaki dehonesztálni a petrosényi rendőrséget.

Azt mondják az asztronómusok, hogy ezer év múlva visszatér ismét az a gonosz szándéku üstökös.

Ne tessék félni, helyt állok én akkor is.

Egy kis galibát még is csak csinált az az égi tünemény. Amint előlem hátrafelé koncentráltta magát, tüzes üstökéből egy mérges

hogya szerintünk nem lehet elégséges az „Orsz. Ipartestület”-nek ezen égető kérdéssel szemben elfoglalt állása.

Nem értjük, hogy miképpen véli a javaslatételre felhívott „Orsz. Ipartestület” végrehajtó bizottsága azt a propozícióját, hogy a törvény hatályának a hatósági közegek nagyobb érvényt szerezzenek? Hisze ez megtörtént eddig is mindenkor, midőn az illetékes hatóságnak a visszaélés, vagy büntetendő cselekmény tudomására hozott. Ezzel az elismeréssel tartozunk helyi előjárásunknak, különösen pedig járásunk főszolgabíróságának.

Itt az alkalom, elő kell állni sérelmeinkkel és a lehető legszigorúbb törvényes rendelkezéseket kell kérnünk.

Intézkedést kellene kérnünk arra nézve, hogy hamisítványok, ilyenek előállításához szükséges anyagok és alkatrészek, dugárak stb. a forgalomból, nemcsak abszolúte kitiltassanak, hanem ott, a hol belépnek, nyomban zár alávetessenek. Szóval, a gyanus és hamis jelzésű áruk felhasználása a legerélyesebb módon ellenőriztessék. A minősítési kéynyszer a legmészebb menő szigorúsággal alkalmaztassék. Az áru származásának szükségszerűen teljes bizonyítása feltétlenül mondassék ki s a bizonyítás minden — még kevésbé — gyanus esetben is követeltessék.

A törvénynek, vagy teljes részleteséggel kellene meghatározni a tilalmat, vagy pedig szabadabb kezét adni közegeinek. Így, meglemnénk védve azon támadás-

sal szemben, melyet a tisztességtelen verseny folytat ellenünk.

A felekezeti tanítóválasztásról.

Többször tapasztaltam, hogy a „Petrosény és Vidéke” élesen kikelt azon anomáliák ellen, melyek a petrosényi felekezeti iskoláknál észlelhetők. Mint román nemzetiségű jó magyar hazafi, tisztelőm a törvényeket s meghajlok azok rendelkezése előtt s így kénytelen voltam belátni, hogy ezen lap törekvése a kulturális haladás terjesztésére irányul s tiszteletben tartja a felekezetek s nemzetiségek törvény által biztosított jogait. (Igaza van. Szerk.)

Hogy nemzetiséget s vallásmat szeretem, ahog ragazkodom, mihez nem fojthatja el bennem azt a rozslást, melyet a fölött érzek, hogy az itteni gör. kel. román egyház kebelében viszály dúl, mely a tanítóválasztás alkalmából tört ki.

A szásvárosi „Revista Orestiei” 43-ik számában keményen megtámadja néhány petrosényi hírközlési tag és előjáró T. V. Gheajea, hátszegi ker. esperest s működési körén kívül eső s magán viselkedését érintő — bár nem tisztességtelen — eljárást vetve szemére. Nem védem a főesperes urat, nincsen rászorulva; majd megvédi ő magát, de az igazság érdekében tartozom kijelenteni, hogy midőn a tanítóválasztás megejtése végett a törvényszabta módon kitűzött időben a főesperes ur Petrosénybe érkezett az állomásnál ünneplő ruhába öltözött hívek fogadták igen szép számmal s egyenesen a templomba hajtattak, honnan a szokásos istentisztelet végeztével az iskolába ment a tanítóválasztás megejtése végett s a gyűlés megnyitása és a megjelentek szívélyes üdvözlése után tudatta, hogy nyilvános pályázat folytán a tanítói állás elnyeréseért csak 1 képesített pályázó folyamodott Bócza János. Erre felzúgott az éljenzés s az esperes egyhangulag megválasztott tanítónak Bócz Jánost jelentette ki. Így folyt le a választási aktus. Az ehez nem tartozó egyéb konfliktus-

tusról nem akarok szólni, tudván, hogy arra megfelel a megtámadott esperes.

Azt is szemérem vetik a R. O. tudósítói az esperesnek, hogy a Wagner vendéglőben este csárdást húzatott. Ez sem igaz. Az esperes ott vacsorált s a csigány felváltva magyar, román s egyéb zene darabokat játszott, mint rendesen, de az esperes nem rendelt egy nótát se. És ha tette volna? Ha csárdást húzat? Ugyan mi büntetett volna el? Hát hiba az, ha Magyarországon egy magyar állam polgár csárdást húzat?!

Róman főurak és katonatisztek gyakran átrandulnak Petrosénybe s azért hogy csárdást húzatnak, senki sem tártja őket rossz románoknak.

Legyünk türelmesek, méltányosak. Az indulatoskodás és elfogultság rossz tanácsadó. Sokkal helyesebben cselekszünk, ha felekezeti iskolánkat a kor színvonalán álló tanintézetként fejlesztjük, mintha magunk között, igaz ok nélkül civakodunk.

Ezt akartam a világgá kürtölt s nagyra felfújtt ügyre vonatkozólag megjegyezni!

Egy gör. kel. hírközlési tag,

Tudomásunk volt a Rev. Or. támadásáról, de nemzetiségi és felekezeti dolgokba nem szívesen elegyedünk. A beküldött cikket azonban, mert köztekintetek alá eső helyi kérdésre vonatkozik, annál készségesebben kiadtuk, mert Gheaja Titus hátszegi ker. esperes a Rev. Or. f. hó 18-iki számában a fenti közleményben foglalt tény állás v. lódiságát megerősíti.

Minden tekintetben meggyőző s érveiben gazdag czáfolatában az esperes kijelenti, hogy a méltatlan s igaztalan támadással szemben nem élt a törvényes megtorlás jogával. Istenre és a közönségre bízza az ítékezést ő, kinek irodalmi munkássága s 30 évi szeplőtlen lelkes működése jogot ad arra, hogy szavának feltétlen hitelt követeljen.

Ez erélyes és paphoz illő kijelentés.

Szerk.

Vidékünk vadállamánya.

Egy, több ezredéves közmondás szerint: „difficile est satiram non scribere.” Ha ez igaz, — pedig igaz; akkor, lehetetlen a vadakról, vadat nem írni.

— Próbáljuk meg. És sikerült nekik.

Én azonban tudván kötelességemet, ne hogy megfagyjanak, néhány udvarias oldalba lökessel kiközlentettem szemükből az álmat.

— Czimbor! Nézd csak itt van Áron. Ő is eljött velünk a másvilágra. Nagyon derék, mondja csak, hol lehet itt jó bori kapni?

Alig tudtam megértetni velük, hogy itt a földön, még pedig a Grausamm vendéglője előtti árokban vannak.

Egy cseppet se voltak megvigasztalódva. Hogy miért, azt ők tudják, mert bár zavarosan, összevissza beszéltek, de annyit kivettem belőle, hogy az egyik nr hajlandóbb volna az örökbíró ítélőszéke elé állni, mint a felesége és anyósa számonkérő szöke előtt magát igazolni.

A másik ur nőtlen volt. (Legalább törvényeink szerint.) Igen elegáns őszi új felöltő volt rajta. Sajnákozásomnak adtam kifejezést annak tönkretétele miatt. Megharagudott, hogy az übecziherjett sajnálom. s nem őt.

— Ugyan kérem, mennyibe került ez a felöltő, — kérdém illedelmesen.

— Azt majd a puji járásbírósnál fogom megtudni, — mondá savanyu arezot vágva.

Ha it volt a járásbírósg. már én kipuhaltam volna minden

Áron.

szikra a plebániaklás melléképületére esett s azt felgyújtotta.

Ez volt a tűz keletkezésének oka.

Én azonnal megjelentem a vész színhelyén, felköltöttem az éjjeli öröket. (Azt nem kívánhatja senki, hogy éjféltűn 2—3 órákor is még talpon legyenek.) Jelt adtam a községi tűzoltó őrhelyre s mire a tűzoltóságnak meg kellett volna érkezni, akkora az épület elhamvadt.

Egyéb baj nem történt.

Azt vitatják, hogy ha a közeli épületek tetejét nem borította volna hó, akkor az egész kolónia elégett volna.

Mése beszéd. Így volt ez kicsinálva, hogy akkor legyen tűz, mikor terjedése gátolva van. Mäskor is olyankor volt. És ebben nagy érdeke van valakinek, de szerénységgem tiltja megnevezni.

Hát az kinek az érdeme, hogy mindössze csak egy liba sült meg a tűznél.

Igaz hogy az elégett, de hát el volt egy kissé bakalázva a dolog, mert egy liba sütéshez kisebb tűz is elég lett volna.

Hát erre is én vigyázzak?

Nagyon firtatják, hogy miből keletkezett a tűz. Én már kiderítettem, meg is mondtam. Tessék kézre keríteni az üstökösöt.

Az a bozontos csillag sok zavart csinált. Egész Petrosény arról beszélt, hogy 13-án éjjel vége lesz a világnak. Tudni kellene azt nekem, — mondám, de nem bírtam a kedélyeket lecsillapítani, a nyugtalanságot eloszlatni.

Készültek a halakra. Tódultak a vendéglőkbe az emberek, hogy kurázsit szerezzenek.

Meg is látszott az előkészület mindenütt, de el is készültek sokan s aiaposan.

Két ur jött ki Wagnertől. Az alsó kolónia felé haladtak. Egy ideig segítettek egymásnak haza menni, de az alacsonyabb ur lábai teljesen megtárgadtak a szolgálatot s hogy el ne essék, befeküdt az utszéli pocsolába.

— Ne légy számár druszám! Kelj fel! Nem bírok. Segíts, cimbor!

— Segíteni nem bírok, de ne mond hogy elhagytalak a bajban; én is melléd fekszem. És ugys tett.

Egy ideig diskuráltak, várták a csillag és a föld összeütközését.

— Te drusza, — mondá az egyik, ur — én ugy érzem, hogy az üstökös már kifordította sarkából a földet, mert nagyon örületes gyorsasággal forog.

— En is ugy érzem. Csak legalább el tudnánk aludni, hogy a másvilágon halva ébredhetnénk fel.

Én pedig a vadakról írok, még pedig lehetőleg nem vadakat.

Erről a témáról a Petrosény és Vidéke még különben sem tett említést, pedig a mi helyi és földrajzi viszonyaink között, vadállományunk kérdését figyelmen kívül hagyni nem szabad.

Vidékünk a vadászatot kedvelők igazi hazája. A természet mintha e célra rendezte volna be, oly alkalmas, sűrű erdővel fedett girbe-görbe hegyeinket a különféle vadak tenyésztésére. Válogathat itt a vadász kedve szerint a vadban, mert a legkisebbtől a legnagyobbig (hazai vadaink közül) majdnem minden faj képviselve van erdeink és réteinkben.

Völgyeink nyáron át bár csak olykor-olykor, de a fűz dalától viszhangzanak. Bozótosainkat a tapsifülek dűvadaktól menekülő példányai élénkítik.

Vöröfényes oldalakon, ott hever piros bundájában, házi szárnyasaink, valamint a kisebb szárnyas és szárnyatlan vadak réme: a róka.

Bükk és fenyves erdeink általános lakója az őz. Havasi fenyveseink koronás büszkesége a szarvas. Sziklás, magas hegyeink legtöbbször megközelíthetetlen részein büszkén legel és ugrándoz a zerge. Erdei legelők és kaszálókon látható mély turások igazolják, hogy bozótosainknak nem ritka vendége a vaddisznó.

Nem ritkán, sőt mondhatjuk igen gyakran találkozunk az őz régiójában a farkasokkal, míg a szarvas által lakott területeket a medve keresi fel előszeretettel.

Izletes husu szárnyas vadak közül vidékünkön nem ritka még a fogoly. Odább a bükk és fenyvesekben találjuk a császármadarat, míg a havasi fenyvesek csődjét tavaszokonként az esteli alkonyatban és a hajnali pírban a süket fajt-kakas szava töri meg.

A fentiek után az idegen szörnyűködni fog, a vidékünkön lévő sok vad említésére. A távoli vadász pedig irigy-szemmel tekint az itt lévő vadállományra. Pedig se szörnyűködni, se irigykedni, az itt lévő vadállomány fölött és miatt, vidékünkön nem lehet.

A mérhetetlen óriás területekhez arányítva a nemesebb vadak minden faja bátran kimondhatjuk, hogy keves számmal van képviselve.

S ha behatóbban vizsgáljuk vadállományunkat megfogjuk találni az okokat, melyek annak mennyiségét a minimumra redukálják.

Igen sokra megy vidékünkön azon nemesebb vadak száma, melyek a nagyban pusztító dűvadak (róka, farkas, és medvének) esnek áldozatul. — Nem becsülhető ennél kevesebbre azon állatok száma sem, melyeket az életének javarésztét erdőn töltő őslako pusztít el. Ezek egyszerűen, kivétel nélkül felvannak szerelve löfegyverekkel. A napközben odvasfába dugott puskák, este előkerül s lövik vele halomra, a tisztásra legelni kijövő nemesebb vadakat.

A szegény állatok balsorsa ezzel még nem ér véget, hanem még egy harmadik ellent is küld rájuk. Az őslakók ugyanis, kiknek állat tenyésztése a főfoglalkozásuk, nyájuk őrésére oly sok kutyát tartanak, hogy azok egész falvakat tesznek ki. Igen természetes, hogy olykor a nyája számát is túlhaladó kutya-bándát, nem bírja étellel tartani a gazda s így nem ritkán maguknak kell eledelüket megkeresni. Ezek azután; különösen télen, mikor az éhséghez a hideg is hozzá szegődik, megkezdik pusztító vadászataikat, s a nagyvárosban könnyen fáradó vad mihamarább területekre kerül, áldozatul esik.

A törvény gondoskodik ugyan a kutyák

ártalmatlanná tételéről a mennyiben elrendeli, hogy minden kutya nyakára kolonczt kössék. Ennek a koloncznak súlyosnak és a nyakról leelőgónak kellene lenni, hogy az első lábakat verje, vagy közéjük akadjon, s így a futást megnehezítse.

A kolonczt lehet is minden 4-ik—5-ik kutyán látni, de oly kis fa-darabok azok, melyeknek semmi súlya nincs, s annyira a nyakhoz vannak erősítve, hogy a futásban abszolúte nem akadályozzák az ebeket. A törvény ily furfangos kijátszása idézi elő, hogy szabadon mozgathatnak a kutyák, s kergetik, üzik a szegény vadakat. Nincs biztos menhelyök, nincs nyugtók sehol, a mi természetes szaporodásukat a legnagyobb mértékben hátráltatja.

Hányszor keresik fel erdélyi s más főraink vadász területeinket, de a ki egyszer itt jól kifárasztotta magát, ritkán szokta másodszer is felkeresni vidékünket.

Mérhetetlen területünkhöz arányítva igen kevés a vad, s a vadászat nagyon fárasztó, sőt nem ritkán veszélyes is.

Mennyivel kevesebb megerőltetésbe kerülne, ha egy vadásztársaság újra alakulna, s többek között jutalmazná a dűvadak elejtőit, ellenőrizné az annyira elharapódzott őrvadászatot s végre rászoritná az őslakosokat, hogy az erdőn hangya módon heimzsegő kúvaszok nyakára megfelelő kolonczt kössék.

Ha a vadak védelmezése és a dűvadak irtása tekintetében törvényadta jogainkkal élünk, nem volna ok annyi jogosult panaszra s nem csak a tájszépességek bámúlói, hanem az ipari haladás tanulmányozói, hanem a vadászsport kedvelői is tömegesen keresnek fel vidékünket.

Csutak G.

ÚJDONSÁGOK.

— **GYÁSZÜNNEPÉLY, ERZSÉBET KIRÁLYNÉ EMLÉKÉRE.** A vallás és közoktatásügyi miniszter elrendelte, hogy boldogult királynéknak névnapján emlék ünnepség rendeztessék. Ezen alkalomból a helybeli ev. ref. templomban Erzsébet napján f. hó 19-én egyházi emlék istentisztelet lesz s az emlékbeszédet Kósa Mihály lelkész tartja. Hétfőn folyó hó 20-án d. e. 9 órákor a róm. kath. templomban tartandó isteni tiszteleten a gimnázium és áll. elemi iskolák növendékei résztvesznek s ez után a gimnáziumban a Hymnus előnéklése után Priváry Géza tanár mond emlékbeszédet. Ugyanekkor az áll. iskola nagytermében tartatik a gyászünnepély, melyen az alkalmi beszédet Nagy Miklós igazgató tartja. A növendékek hazafias és gyászdalokat énekelnek s a 2—6 oszt. növendékei alkalmi költeményeket szavalnak. — minden osztályból egy fiú és egy leány. Midőn a közönség figyelmét ezen magasztos ünnepségekre felhívjuk, nem kételkedünk aziránt, hogy részvételével a közönség hazafias érdeklődésének kifejezést adand.

— **Személyi hír.** Buda Károly, járásunk közúszteletben álló főszolgabírája, hat heti szabadság idejének elteltével f. hó 14-én ismét megkezdte hivatalos működését s átvette a hivatal vezetését.

— **Kihallgatások.** Legközelebb megyénkben kihallgatáson voltak Ő felségénél: Ponori Sándor kerületünk országgyűlési képviselője és Téglás Gábor tanulmányi főigazgató. Előbbi a neki adományozott érdemrendet, az utóbbi a főigazgató címet mentek megköszöni.

— **Halálozás.** Csicsó-kereszturi Dr. Torma Zsófia több tudományos és jótékonyági egyület tagja f. évi november hó 14-én d. u. fél négy órákor életének 68-ik évében rövid szenvedés után szívszéllhűdés következtében örökre elhunyt. Munka és tudásvágy, szeretet és jótékonyág voltak életének főbb jellemvonásai. Örökölt szüvedélylyel és lankadatlan kitartással gyűjtötte össze hírneves régészeti múzeumának tárgyait s azokat életerejét emésztő, fáradságos munkával igyekezett az őseimbartani tudomány szempontjából feldolgozni és értékesíteni. De igazán boldognak csak akkor érezte magát, ha szíve az emberszeretetet és jöttéves ottárán áldozhatott. A tudományos szenvedély izzó lángja és az áldást osztogató szív nemesebb tüze most már végkép kialudt s kihűlt tetemei pihenni fognak a szászvárosi róm. kath. temetőben, hová csütörtökön — f. hó 16-án — d. u. 3 órákor elhelyezték. Örök áldás emlékeztetén!

— **Szerencsétlenség.** Romosán Emil, dr. Körösy hátszegi ügyvéd segéde Hászeg és Puj között a vasúti töltésen haladva lecsuszott s egyik lábát kitérte. A helybeli társulati kórházba szállított s gondos ápolás alá vétetett.

— **Zeneestély.** A Salgó-Tarjáni községbánya Részv.-Társ. bányazenekara által 1899. november hó 11-én a Prokopp-féle vendéglőben este 8 órákor megtartott hangverseny minden tekintetben kitűnően sikerült. A másoron új zene művek voltak és pedig: 1. „Bona Fortuna.“ Induló Wagner F.-től, 2. „Zweikampf. Nyitány Zadrail-től, 3. „Backfischerln.“ Keringő Ziehrertől, 4. „Serenad.“ Fuvola és kürtre. Tittel A.-től, 5. „A dervisek kara.“ Sebek-től, 6. „Sohaj.“ Román Menzel-től, 7. „Egyveleg.“ Komzák K.-től, 8. „Nota bene unter uns.“ Induló André L.-től. Petrosénynek méltó büszkesége a bányazenekar, melynek hangversenyei a legfokozottabb igényeket is kielégítik s ezáltal helyi intelligenciánk az utóbbi felülmúló látogatásával adott érdeklődésének kifejezést és a mesteri művek szabatos előadásával újabb bizonyítékot adta a zenekar, hogy méltó a már kivívott hírnevéhez. Részletes bírálatba nem bocsátkozunk, mert csak a mesteri kompozíciók különböztek, de a zenealkotások mindegyike egyaránt mesterileg produkáltatott. Koncert után táncz következett, mely a hajnal közeledteig együtt tartá a kiváló, szép társaságot. A derék zenekar ezáltal is bebizonyította, hogy nem csak a klasszikus darabokat, hanem a csárdásokat, keringőket, szóval a talpalavókat is kifogástalanul játssza. A konyha és pince is kielégítvén az igényeket, az élvezetes estély minden tekintetben megfelelt az ahoz fűzött várakozásnak.

— **Az új Zsilhid.** Említettük, hogy az államút livazényi faszervezetű rozoga Zsilhidját vasszerkezetű ujhiddal cserélik ki. Az építés már megkezdődött s a vállalkozók Fodor és Reisinger megfelelő munkaerővel hozzáálltak a munkához s a téli időre való tekintet nélkül szakadaftanul dolgoznak, hogy a hidt mielőbb elkészüljön.

— **A jégpálya.** Hótakaróba burkolódzva, téli álmát alussza a természet. Zord s hideg fagyos lehelete nem vont ugyan még jégpáncselt a vizek tükre fölé, de ez is várható mielőbb s erre való tekintettel a koresolyázó egyület buzgó tagjai s vezetői eleve gondoskodtak arról, hogy megfelelő jégpálya álljon a koresolyázás kedvelőinek rendelkezésére. Kibírtették a pályükret s gondoskodtak, minden tekintetben a résztvevők kényelméről. Az ér

deklódók figyelmeztetnek, hogy az aláírási ív Pick Samu ur kereskedésében alájegyezhető s ugyanott bővebb felvilágosítás is adatik.

— **Videkünk állami útja.** Félve gondoltunk arra még nem igen régen is, hogy az őszi esőzések, majd a havazás beálltával, különösen Banicza felől, teljesen fenakad a közlekedés. Aggódalmunk akkor nem volt indokolatlan s ha akkor felszólaltunk és szorgalmaztuk az intézkedést, kötelességünk konstatálni, hogy e tekintetben ma már nem lehet panaszra okunk. Az állami út az egész petrosényi járás területén oly kitűnő karban van, hogy a közlekedés fenakadásától, nincs okunk tartani a miért elismeréssel tartozik az egész vidék közönsége különösen Lukács József áll. építészeti hivatal főnök-főmérnöknek s Lakatos Géza utbiztosnak, kik a saját hatáskörünkben mindent elkövettek arra nézve, hogy az államut kifogástalan állapotba hozassék. Ez alkalommal csak felemlítjük, de bővebben is indokolandjuk, hogy kívánatos volna, miszerint az utbiztos székhelye a központra, Petrosénybe helyeztetnék át, honnan a felügyelet sokkal célirányosabban volna eszközölhető.

— **Tüzeset.** Folyó hó 15-én hajnali 2 óra tájban a nyugati tárna gőzkürtjének rémes bűgása, a vasuti mozdonyok vészszüvöltése s a harangok kongása feliasztá álmából Petrosény lakosságát. A róm. kath templom vörös fénnyel világítva jelzé, hogy a tűz a templom közelében lehet. Ugy is volt. A paróchiai udvarán lévő melléképület égett. A vész színhelyére sietett közönség azonban tehetetlenül állott a pusztító lángokkal szemben. Se oltó, se más mentő eszköznek híre sem volt, míg Jakabfi Rezső kereskedő s h. bíró a saját biztonságára tartott feckendővel oda nem érkezett és Simon Balázs esküdt és többek erőyes közreműködésével a tüzet nem lokalizálta. Mire a bányatársulat tüzoltó feckendője — bár nem remélt gyorsasággal — megérkezett, a veszély el volt hártva. Pedig igen imminens veszély fenyegette, nem csak a plebániát lakot s közeli házakat, hanem az egész egész kolóniát. Szerencse, hogy előzőleg egész napon át havazott s a háztetők nedvesek s hóval borítva voltak, különben a katasztrófa elkerülhetetlen lett volna. Mig egy ilyen felve-félt eset elő nem fordul, addig — úgy látszik — a község nem fog gondoskodni a tüzoltóság szervezéséről s tüzoltó eszközökről. Általánosan feltűnt, hogy azon éjjeli ór, kinek kerületében a tűz volt s örüllő helye éppen szemben van a paróchiával, sem a harangozóknak, sem a plebánián nem adott jelt.

— **Farkasok garázdálkodása.** Most, hogy a tél beköszöntött s vastag hóréteg borítja a vidéket, különösen a magasabb hegyeket, a farkasok lelátogatnak a völgyekbe s vakmerően kezdenek garázdálkodni. A külterületi lakosok panaszkodnak, hogy egy-egy juhót, tehenet, ebet stb. felfaltak az éhes ordások, de ilyen korán, a telején, nem igen szoktak a községbe is ellátogatni. F. hó 17-én hajnalban Guld József mészáros udvarából 3 drb. juh kiszabadult s szokott helyükre a kórház közelében lévő legelőre mentek s mire az utánuk sietett kocsis odaért, két darabot felfaltak a farkasok s a harmadikat is már megsebeztek, de a eséléd közeledtére elkullogtak. Már hetek előtt jeleztük, hogy a farkasok igen elszaporodtak s ha erős tél lesz, sok pusztítást visznek véghez. Kívánatos volna hajtó vadászatot rendezni rájuk.

— **A dévai m. kir. pénzügyigazgatóság** által közhírré tétetik, hogy Hunyagmegye szász-

városi járásban november 22, dévai járásban november 20., m. illyei járásban november 18-ik uapján a bor-italadó. husfogyasztási adó beszédesi jog, az 1900. évi január hó 1. napjától 1900. évi december hó végeig terjedő időre, nyilvános árverések útján haszonbérbe adatik. Az árverések a m. kir. pénzügyigazgatóság hivatalos helyiségében d. e. 9 órakor fognak megtartatni s a mennyiben ezek az árverések eredményre nem vezetnek a 2-ik, esetleg 3-ik árverés a következő első, illetve második napon ugyanazon helyen és ugyanoly órában fog megtartatni.

— **Az ipari munkások érdekében.** Hegedűs Sándor kereskedelemügyi miniszter az iparosok sorsának javítására s az ipar fejlesztésére irányuló tevékenysége mellett az ipari munkások helyzetének javításáról sem feledkezik meg. Már régi tapasztalat, hogy a betegesítő pénztárak, melyek az iparban dolgozó munkásoknak betegség esetén való gyógykezelésre és ellátásra volnának hivatva, anyagilag válságos helyzetbe jutottak, s kötelezettségeikkel, a munkások nagy seregmére, kevés kivétellel alig képesek megfelelni. A miniszter tehát a munkás betegsegélyző pénztárakon segíteni kíván s anyagilag oly helyzetbe akarja juttatni, hogy a kereskedelemügyi kormány munkásvédelmi politikájának hathatós eszközei legyenek. Az ügy most a minisztériumban alapos tanulmányozás alatt áll. A betegsegítő pénztárak reformja mellett a miniszter a munkásszerződéseknél is biztosítani akarja az ipari munkások jogos érdekeit.

A közönség köréből.

FELHÍVÁS.

A petrosényi izraelita hitközség tisztelt tagjaihoz!

Van szerencsém a hitközség tisztelt tagjait ezennel felkérni, miszerint az idegen helyekről (vasuton, postán) importált vágott libák után a szokásos 10 kros gabellát megfizetni szíveskedjenek, mivel elenesetben a nagymélt. földmívelés- ipar és kereskedelemügyi m. kir. miniszter urnak 1888. Szept. hó 18-án 48151 sz. alatt kelt magas rendelete értelmében az behajtatni fog. Tekintettel azon körülményre, miszint vagyontalan hitközségünknek a gabellából befolyt összeg főjövödelmi forrását képezi; bizton remélem, hogy hitközségünk tagjai ennek fizetése alól nem fogják magukat kivonni.

Gross Hermann.
hitközségi elnök.

Szerkesztői üzenet.

Interpelláló urnak. Helyben. Nagyon szépen és igen alaposan meg van írva, de bocsásson meg, — nem közölhetjük s ezt indokolni tartozunk:

Először is, mert legutóbb vezércikkben foglalkoztunk a járásbírósi szék hely kérdésével s indokoltuk, hogy most volna a legfőbb ideje azt szorgalmazni. Süket fülekre találtunk. Másodszor: — előre látjuk, hogy ezen újabb közleménnyel is, csak rára hányóknak a borsót jövőre többet.

NYILTTÉR. *)

Tekintetes

Ruder Jenő urnak

Petrosény.

Azon sértést, melyet Ön ellen elkövettem megbántam és feljogosítom arra, hogy ezen nyilatkozatomat a „Petrosény és Videke“ című lapban közölhesse.

Petrosény 1899 nov. 12.

Rosenthal Manó.

Előttünk:

Fekete József

tanu.

Kohn Lajos

tanu.

*) Ezen ügyből kifolyólag Ruder Jenő ur oly kijelentéssel adott át szerkesztőségünknek 10 frtot, hogy ezen összeget Rosenthal Manó ur jótékony cselra rendelkezésére bocsájtotta. A 10 frtot nyugta ellenében át adtuk Pick Samu urnak, hogy annak idején a szegény iskolás gyermekek felruházására fordíttassék. Szerk.

Hirdetmény.

Szurdukban a szurduki ut torkolata és az iszkronyi, vulkán-lupényi ut elágazásánál: tehát a legjobb forgalmi ponton lévő **lak és bérházamat**, valamint üzlet-helyiségül szolgáló **a.-b.-iszkronyi házamat**, nem különben **összes ingóságaimat** szabad kézből s előnyös feltételek mellett azonnal eladni szándékozván, venni szándékozókat felkérem, hogy velem lakásomon érintkezésbe lépni szíveskedjenek.

Szurduk, 1899 nov. 18.

FISZTER JÁNOS.

MALÁTA SÖR.

A KÖBÁNYAI KIRÁLYI SÖRFÖZŐ RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG

GÓLIÁT

MALÁTA SÖRE

Petrosényben, kizárólag JAKABFI REZSŐ ur kereskedésében kapható.

Legújabb vívmány. — Rendkívüli zamat.

Legkellemesebb üdítő-ital. Idegbajokban, vérszegénységnél, emésztési zavaroknál, gyengeségnél, álmatlanságnál kitűnő gyógyhatású.

„Ezen malátasör kellemes ízénél, — aránylag nagy tápláló értékénél — és az emésztést és vérkeringést élénkítő hatásánál fogva sikeresen használhatónak bizonyult.“

(Dr. Korányi Frigyes és Dr. Kéthly Károly egyetemi tanárok nyilatkozata.)